

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/22/2019
Identifikačné číslo spisu:	1418010123
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1418010123.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému N. E. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 18. júna 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného N. E. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. septembra 2018, sp. zn. 4To/82/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného N. E. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 25. júna 2018, sp. zn. 2T/22/2018, uznal obvineného N. E. vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. na skutkovom základe, že pod vplyvom alkoholu dňa 19. októbra 2017 v čase od 23:00 hod. do 00:20 hod. v C., na ulici S. v chatovej oblasti asi 200 metrov od cesty v chatke bez popisného čísla o rozmeroch 7 x 5 metrov, po tom ako poškodený sediac na stoličke oproti obvinenému zhodil fľašu s kofolou a ako poškodený vstal zo stoličky a zohol sa po fľašu, tak obvinený vytiahol spod vankúša kuchynský nôž s čiernou rúčkou a čepeľou dlhou 16 cm a bodol poškodeného silnou intenzitou do stredu hrudníka, do miest, kde sa nachádzajú srdce a pľúca, čím spôsobil poškodenému Z. S., trvale bytom D. XXXX/XX, C., 3 cm hlbokú bodnú ranu povrchovú strednej časti hrudnej steny s obmedzením na obvyklom spôsobe života sedem až desať dní, rana sa zhojila do desať dní bez ďalších obmedzení, pričom útok obvineného smeroval niekoľko centimetrov od srdca a pľúc a prieniku čepele noža do hrudnej dutiny zabránila hrudná kosť hrubá 1 cm svojou anatomicou polohou v hrudníku a obvinený následne pokračoval v útoku nožom smerom na telo poškodeného, a to tak, že sa zaháňal smerom na poškodeného a poškodený sa uhýbal a kryl rukami a bundou, ktorá ostala následkom útoku rozrezaná na viacerých miestach, a obvinený napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T 24/2008 zo dňa 1. apríla 2008, právoplatný dňa 3. júla 2008, bol uznaný za vinného to spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 38 ods. 5 Tr. zák.

trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 20. septembra 2018, sp. zn. 4To/82/2018, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému N. E. doručené 19. novembra 2018 a jeho obhajcovi 22. októbra 2018, ako aj proti rozsudku prvostupňového súdu podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 15. januára 2019 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený namieta nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., keďže súd nebral do úvahy jeho argument, že sa len bránil útoku poškodeného, ktorý naňho útočil nožom a on (obvinený, pozn.) ho v sebaobrane nešťastne pichol druhým nožom. Podľa obvineného týmto naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 Tr. zák., pričom z jeho strany sa jednalo o nutnú obranu podľa § 25 Tr. zák., pretože odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom, jeho život. Pritom si je plne vedomý, že v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní neuvádzal úplnú pravdu ako sa skutok stal. Od samotného počiatku klamal, pretože mal strach, že mu nebude nikto veriť, že sa len bránil, pričom teraz mu je jasné, že súd jeho verzii, ktorú v závere dovolania podrobne predostiera, nemohol uveriť, nakoľko to bola len polopravda, ktorá bola vyvrátená znaleckými posudkami. Napriek tomu je však toho názoru, že okresný súd a ani krajský súd sa nevysporiadali s jeho tvrdením, že poškodený Z. S. klame o tom, ako sa to stalo, nakoľko na noži, ktorý bol označený ako ten, ktorým mal poškodeného pichnúť, sa nenašla žiadna krv poškodeného, ale len jeho (obvineného, pozn.). Tým je podľa dovolateľa naplnený dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Tr. por.

V tejto súvislosti vyslovil obvinený názor, že ak by okresný súd a krajský súd zisťovali dôsledne a správne skutok, dospeli by k záveru, že predložený nôž, ktorým mal bodnúť poškodeného do hrudníka a ktorý bol predložený aj na expertízne skúmanie a na ktorom sa nenašla žiadna krv poškodeného, nebol nožom, ktorým ho pichol. Z toho podľa neho vyplýva, že obhliadka miesta činu bola vykonaná nedôsledne, keďže nôž, ktorým pichol poškodeného, stále leží v jeho chatke pod posteľou, resp. váleňdou. Vychádzajúc z uvedeného obvinený tvrdí, že pri protichodných výpovediach jeho a poškodeného a bez zbrane - noža, ktorým mal byť poškodený pichnutý a na ktorom by musela byť okrem jeho (obvineného, pozn.) krvi aj krv poškodeného, mal okresný súd rozhodnúť oslobodzujúcim rozsudkom v zmysle zásady „in dubio pro reo“.

Napokon obvinený zdôraznil, že nikdy nemal žiadny úmysel poškodenému spôsobiť ťažké ublíženie ani žiadne zranenie. Napriek tomu bol odsúdený na sedem rokov za niečo, čoho sa nedopustil, keďže šlo len o nutnú obranu jeho života, a z tohto dôvodu je napadnuté rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutia okresného a krajského súdu zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, pretože má za to, že sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i) a podľa § 374 ods. 3 Tr. por.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu obvineného uviedol, že sa nestotožňuje s argumentmi uvedenými v predmetnom dovolaní. Napadnuté súdne rozhodnutia, ako aj im predchádzajúce konania, považuje za zákonné a správne. Samotným obsahom dovolania sú podľa neho otázky skutkového charakteru a v tomto smere nemá dovolací súd právomoc preskúmať či spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, prehodnocovať hodnotenie dôkazov vykonané súdmi nižších stupňov, preskúmať správnosť a úplnosť zisteného

skutku. Dovolanie tak podľa neho neobsahuje námietky, ktoré by v skutočnosti poukazovali na nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, resp. na nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie obvineného zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu posudzuje aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008). Zároveň platí, že pre možnosť posudzovania podmienok nutnej obrany alebo putatívnej obrany ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu v dovolacom konaní, by zistený skutok musel obsahovať skutkové okolnosti nasvedčujúce konaniu obvineného v nutnej obrane alebo v putatívnej obrane. Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t. j. ako nespĺňajúce kritériá uvedené v § 25 Tr. zák., hoci v skutočnosti by ich spĺňali (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že v dovolaní uplatnené námietky obvineného majú výlučne skutkový charakter. Jeho tvrdenia, že nejde o trestný čin, resp. ide o miernejší trestný čin, než za ktorý bol odsúdený, pretože konal v nutnej obrane a bez úmyslu spôsobiť poškodenému akékoľvek zranenie, sa totiž odvíjajú výhradne od ním v dovolaní novo prezentovanej verzie skutkového deja. Inak povedané, obvinený sa v skutočnosti domáha zmeny skutkových zistení prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.], a až na podklade takto zmenených skutkových záverov namieta, že napadnuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. na

nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Takéto námietky však vecne nezodpovedajú nielen obvineným použitému, ale ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

Treba pritom zdôrazniť, že súdmi prvého a druhého stupňa zistený skutok neobsahuje žiadne skutkové okolnosti, ktoré by čo i len naznačovali možnosť, že obvinený konal v nutnej obrane, a ktoré by boli nesprávne právne posúdené. Pritom predovšetkým okresný súd v odôvodnení jeho rozsudku jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo neuveril obhajobe dovolateľa, že sa len bránil priamemu útoku poškodeného, a tiež prečo považoval za zraňujúci predmet zaistený nôž, hoci sa na ňom nenašli biologické stopy poškodeného (pozri najmä strany 5 - 8 rozsudku).

Pokiaľ obvinený namietka, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané jeho zavinenie, najvyšší súd pre úplnosť uvádza, že subjektívna stránka trestného činu predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Aj tu teda platí, že predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. môže byť už len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy nie samotné skutkové zistenie, ktoré je jeho obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 3/2011).

Z tohto pohľadu je potom podstatné, že súdmi prvého a druhého stupňa ustálené skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený bodol poškodeného silnou intenzitou kuchynským nožom s dĺžkou čepele 16 cm do stredu hrudníka, teda do miesta, kde sa nachádzajú životne dôležité orgány srdce a pľúca, pričom prieniku čepele noža do hrudnej dutiny zabránila iba hrudná kosť, preukazujú úmyselné zavinenie dovolateľa nielen vo vzťahu k následku v podobe ťažkej ujmy na zdraví, ako uzavreli sudy v pôvodnom konaní, ale podľa najvyššieho súdu preukazujú toto zavinenie (prinajmenšom vo forme nepriameho úmyslu) dokonca vo vzťahu k smrteľnému následku, ktorý nenastal len na vôli obvineného nezávislou zhodou okolností.

Na základe týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného N. E. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.